

Sanctiebeschikking

Kenmerk: 617552/618592

Betreft: ongeoorloofde korting bij verkoop boeken

Sanctiebeschikking van het Commissariaat voor de Media betreffende overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet op de vaste boekenprijs (hierna: Wvbp) door Christine le Duc B.V. (hierna: Christine le Duc)

a. Verloop van de procedure

1. Bij brief van 23 juli 2013 (kenmerk: 613103/613112), heeft het Commissariaat aan Christine le Duc verzocht informatie te verstrekken over de verkoop van de boekcassette "De Vijftig Tinten Trilogie" (bestaand uit de boeken "Vijftig tinten grijs", "Vijftig tinten donkerder" en "Vijftig tinten vrij"), in combinatie met een paar handboeien, voor een prijs van € 39,99.
2. Bij brief van 20 augustus 2013 heeft Christine le Duc aan het Commissariaat de gevraagde informatie verstrekt.
3. Bij brief van 28 januari 2014 (kenmerk: 617552/613112) heeft het Commissariaat Christine le Duc op de hoogte gesteld van het voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete van € 15.000,- wegens overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp en is Christine le Duc uitgenodigd voor een hoorzitting.
4. Op 11 februari 2014 heeft een hoorzitting plaatsgevonden, waarin Christine le Duc haar zienswijze mondeling naar voren heeft gebracht. Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij deze sanctiebeschikking gevoegd.

b. Feiten

5. Vanaf 26 oktober 2012 heeft Christine le Duc op de website www.christineleduc.nl de boekcassette "De Vijftig Tinten Trilogie" (hierna: de cassette) van E.L. James in combinatie met een paar handboeien ter waarde van € 9,99 (aldus de advertentie), te koop aangeboden voor een totaalprijs van € 39,99.
6. Het aanbod is, naast de website, drie maal via een nieuwsbrief in de publiciteit gebracht. Het betreft een nieuwsbrief van 26 november 2012 met een oplage van [aantal] exemplaren, een nieuwsbrief van 17 december 2012 met een oplage van [aantal] exemplaren en een nieuwsbrief van 21 december 2012 met een oplage van [aantal] exemplaren.
7. Door Christine le Duc zijn in de periode van 26 oktober 2012 tot 9 augustus 2013 in totaal [aantal] cassettes in combinatie met handboeien verkocht.
8. Voor de cassette, met ISBN 9789044622713, is aan het Commissariaat een serieprijs gemeld van € 39,90, welke geldt met ingang van 22 oktober 2012.

c. Wettelijk kader

9. Voor de relevante juridische bepalingen wordt verwezen naar de bijlage bij dit besluit.

d. Standpunt Christine le Duc

10. Christine le Duc heeft, zakelijk weergegeven en voor zover van belang, het volgende gemeld.
11. De actie met de drie boeken valt binnen de vastgestelde prijzen. De inkoopprijs van de handboeien bedraagt circa [bedrag] via de groothandel en bovendien gaat het vaak om restpartijen die zijn afgeschreven. Met de gehanteerde verkoopprijs van € 39,99 wordt dus nauwelijks een bedrag voor de handboeien gerekend en wordt bovendien verdiend op de verzendkosten.
12. Ter gelegenheid van de hoorzitting heeft Christine le Duc, samengevat en voor zover van belang, het volgende gemeld.
13. De verkoop van de cassette was bedoeld als een klantenwervingsactie. Christine le Duc was zich er niet van bewust dat zij een overtreding beging. Zij heeft zich aan de prijs gehouden en zelfs een hogere prijs gehanteerd. Daarbij is een set handboeien cadeau gegeven. In de ogen van Christine le Duc is de enige overtreding dat daarbij het bedrag is vermeld in plaats van dit als 'free gift' mee te geven. De actie is ingegaan vanaf 26 oktober 2012 en is later nog een aantal keer in de in het sanctievoornemen vermelde nieuwsbrieven gemeld. In augustus 2013 is de actie gestopt. Christine le Duc was zich er niet van bewust dat hiermee een korting werd gegeven. Voor de verzendkosten wordt een vaste prijs in rekening gebracht. De werkelijke kosten zijn soms hoger, soms lager. De hoogte van de voorgenomen boete ervaart Christine le Duc als zeer fors.

e. Overwegingen Commissariaat

14. Ingevolge de Wvbp is de verkoper gehouden bij de verkoop van boeken in de Nederlandse en Friese taal de prijs toe te passen die de uitgever voor deze boeken heeft vastgesteld. In bepaalde in het Besluit vaste boekenprijs (hierna: Bvbp) geregelde gevallen kan op deze vastgestelde prijs korting worden gegeven.
15. Onder het begrip korting valt niet alleen die vorm van voordeelverstrekking die een onmiddellijke prijsvermindering betekent. Daaronder valt ook het verstrekken van op geld waardeerbare voordelen bij aankoop van boeken. De memorie van toelichting bij de Wvbp geeft aan dat het uitdelen van cadeautjes zoals pennen, cadeaubonnen, boeken of andere zaken die de eindafnemer een geldelijk voordeel opleveren bij de aankoop van een boek moet worden beschouwd als een vorm van korting, die alleen zal zijn toegestaan als daarvoor in het Bvbp een regeling is getroffen.
16. Het Commissariaat constateert dat Christine le Duc bij verkoop van de genoemde cassette niet de daarvoor vastgestelde serieprijs (€ 39,90) heeft gehanteerd, maar een prijs die € 0,09 hoger ligt.

17. Daarnaast stelt het Commissariaat vast dat Christine le Duc bij verkoop van de cassette aan eindafnemers een cadeau, zijnde een op geld waardeerbaar voordeel, heeft verstrekt in de vorm van een paar handboeien, waartoe het volgende wordt overwogen.
18. Christine le Duc geeft in de advertentie aan dat sprake is van handboeien ter waarde van € 9,99. Dit is tevens de prijs waarvoor deze handboeien ten tijde van de actie op de website van Christine le Duc werden aangeboden. Door deze handboeien bij gelijktijdige verkoop van de boeken voor € 0,09 te verkopen, versterkt Christine le Duc bij verkoop van de boeken een geldelijk voordeel. Er is derhalve sprake van een directe koppeling tussen het verkrijgen van het geldelijk voordeel en de aankoop van de boeken.
19. De Wvbp kent een gesloten stelsel van vaste prijzen, bijzondere prijzen en kortingsmogelijkheden, welk stelsel meebrengt dat verkopers geen korting mogen verlenen die niet in deze wet is voorzien.
20. In de voorliggende situatie zijn er geen bijzondere prijzen of kortingsmogelijkheden op grond waarvan eerdergenoemd geldelijk voordeel bij verkoop van boeken kan worden verstrekt. De onderhavige actie van Christine le Duc, waarbij bij verkoop van een cassette met drie boeken waarvoor een serieprijs is vastgesteld een geldelijk voordeel wordt verstrekt, past derhalve niet binnen dat stelsel.
21. Gelet op de zienswijze van Christine le Duc overweegt het Commissariaat hier nog bij dat ook wanneer in de betreffende advertenties niet de prijs van de handboeien was vermeld, sprake zou zijn geweest van het verlenen van ongeoorloofde korting. Daarvoor is niet van belang dat de verkoopwaarde van de handboeien uitdrukkelijk is vermeld. Het gaat erom dat deze bij verkoop van boeken zijn verstrekt voor een prijs die lager is dan de prijs bij losse verkoop, zodat een geldelijk voordeel is verstrekt bij de verkoop van de boeken.
22. Gelet op het bovenstaande is het Commissariaat van oordeel dat Christine le Duc artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp heeft overtreden, door bij verkoop van de cassette met boeken een geldelijk voordeel te verstrekken.
23. Ten overvloede overweegt het Commissariaat dat op grond van de Wvbp verkopers dit soort geldelijke voordelen alleen kunnen verstrekken indien de uitgever voor de combinatie van de boeken en de geldelijke voordelen een combinatieprijs heeft vastgesteld. Een dergelijke combinatieprijs geldt bij alle verkopers waar de boeken verkrijgbaar zijn. Nu er geen combinatieprijs is vastgesteld, leidt de actie van Christine le Duc tot een ongeoorloofde concurrentievervalsing bij verkoop van boeken.

f. Bestuurlijke boete

24. Op grond van artikel 17 Wvbp kan het Commissariaat in geval van overtreding van het bepaalde in artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp een bestuurlijke boete opleggen.
25. Voor de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boetes hanteert het Commissariaat, met inachtneming van het in artikel 18 Wvbp neergelegde boetemaximum en op grond van de Beleidslijn sanctiemaatregelen vaste boekenprijzen 2011 (hierna: de Beleidslijn), drie boetecategorieën met bijbehorende bandbreedtes. De plaatsing van een overtreding in een boetecategorie is afhankelijk van de aard, ernst en voor zover relevant de duur van de overtreding.

26. Gezien de door Christine le Duc verstrekte informatie over het aantal exemplaren van de cassettes bij verkoop waarvan bovengenoemd voordeel is verstrekt kan worden vastgesteld dat [aantal] boeken zijn verkocht, waarbij nog vermeld wordt dat niet het aantal verkochte cassettes, maar het aantal verkochte boeken als criterium geldt. Verder is het aanbod op landelijke schaal en in meerdere media in de publiciteit gebracht en duurde de actie beduidend langer dan twee weken, namelijk ruim negen maanden.
27. Gelet hierop is sprake van een ernstige overtreding als bedoeld in artikel 1.7 van de Beleidslijn. Bij een ernstige overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp geldt op grond van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp in samenhang met de artikelen 1.5 en 1.7 van de Beleidslijn voor de te hanteren boete een bandbreedte van € 5.000,- tot € 25.000,-.
28. Bij de vaststelling van de hoogte van de boete wordt in beginsel uitgegaan van het midden van die bandbreedte, te weten € 15.000,-. Daarna wordt de hoogte van de boete binnen de bandbreedte van deze boetecategorie aan de hand van de in artikel 1.6, 1.7 en 1.8 van de Beleidslijn genoemde omstandigheden verhoogd of verlaagd.
29. Een boeteverhogende omstandigheid is dat de boeken die deel uitmaken van de cassette ten tijde van de actie bestsellers waren, alsmede de duur van deze actie.
30. Een boeteverlagende omstandigheid is gelegen in het feit dat het aantal verkochte boeken zich aan de onderkant van de in artikel 1.7 van de Beleidslijn genoemde bandbreedte (van 500 tot 10.000 exemplaren) bevindt.
31. Het Commissariaat is niet gebleken van andere feiten of omstandigheden die aanleiding geven om de boete te verhogen of verlagen. Evenmin is gebleken van omstandigheden die het zouden rechtvaardigen van de toepassing van de bestuurlijke boete in dit geval af te zien.
32. Het Commissariaat zal Christine le Duc een boete van € 15.000,- opleggen.
33. De zienswijze van Christine le Duc leidt niet tot een ander besluit, omdat geen omstandigheden zijn aangevoerd die tot een andere afweging over de hoogte van de boete kunnen leiden. Zo'n omstandigheid is niet dat de boete als zeer fors wordt ervaren, omdat die enkele stelling zonder nadere onderbouwing niet meebrengt dat sprake is van een onevenredigheid op grond waarvan zou moeten worden afgeweken van de Beleidslijn.

g. Publicatie

34. Op grond van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) besluit het Commissariaat de volledige tekst van dit besluit twee weken na bekendmaking daarvan op zijn website te publiceren. De aantallen verkochte boeken en de oplage van de nieuwsbrieven zullen daarbij onleesbaar worden gemaakt. Voor het overige ziet het Commissariaat geen belemmeringen op grond van artikel 10 Wob.

h. Besluit

Het Commissariaat,

35. Besluit om aan Christine le Duc een bestuurlijke boete op te leggen van € 15.000,-.
36. Wijst erop dat op grond van artikel 4:87 van de Algemene wet bestuursrecht de betaling van deze bestuurlijke boete dient te geschieden binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden.
37. Besluit de tekst van dit besluit twee weken na bekendmaking daarvan op zijn website te publiceren.

Hilversum, 18 maart 2014

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

prof. mr. dr. Madeleine de Cock Buning
voorzitter

drs. Eric Eljon
commissaris

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen op grond van de Awb binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij het Commissariaat voor de Media, Postbus 1426, 1200 BK te Hilversum.

BIJLAGE: Wettelijk kader

Artikel 6, eerste lid, eerste volzin, Wvbp bepaalt dat de verkoper gehouden is bij verkoop van boeken in de Nederlandse of Friese taal de prijs toe te passen die de uitgever voor deze boeken heeft vastgesteld.

Artikel 13 Wvbp bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld omtrent het toepassen door een verkoper van kortingen op de vaste prijs. In hoofdstuk 1 van het Bvbp wordt vervolgens nadere invulling gegeven aan het begrip kortingen in de zin van artikel 13 Wvbp.

Op grond van artikel 15, eerste lid, in samenhang met artikel 17 Wvbp kan het Commissariaat in geval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 14 Wvbp een bestuurlijke boete opleggen.

De Beleidslijn sanctiemaatregelen vaste boekenprijs 2011 bepaalt de criteria die in geval van overtreding van de bij of krachtens de Wvbp en Awb (Algemene wet bestuursrecht) gestelde voorschriften bij het opleggen van sanctiemaatregelen worden gehanteerd.